

FEDERACE ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE

VÝROČNÍ ZPRÁVA
ZA ROK
2010

SLOVO PŘEDSEDY

Jak dokládá tato výroční zpráva o činnosti, Federace židovských obcí v ČR v roce 2010 především pokračovala v projektech, úspěšně zahájených v předcházejících letech. Platí to pro oblast organizační a náboženskou, pro snahu řešit sociální problémy židovských obcí i jejich členů, pro péči o ty, kdo přežili pronásledování v období holokaustu, pro snahu zlepšit akceschopnost přidružených organizací i pro snahu zachránit, opravit a udržovat cenný soubor židovských památek, které se na území České republiky dochovaly.

To vše svědčí o stabilizaci situace židovských obcí i samotné Federace, které se v minulých letech postupně podařilo dosáhnout. Úsilí o zajištění základních podmínek pro existenci a budoucnost židovské pospolitosti postupně nahradily již zmíněné dlouhodobé projekty a situaci, kdy bylo třeba řešit zejména naléhavé okamžité problémy vytváření a realizace koncepcí, orientovaných do budoucna.

Problémy pochopitelně stále existují. Patří mezi ně, zejména v malých obcích, nedostatek mladých členů. Také snaha zprostředkovat členům židovských obcí v plném rozsahu hodnoty, které jsou pro judaismus zásadní, není vždy úplně úspěšná. Na druhé straně ale základní židovský charakter obcí i spolků se díky úsilí zemského rabinátu a vrchního zemského rabína Efraima Sidona zachovat a částečně i posílit podařilo.

Patří mu moje poděkování, stejně jako všem, kdo v roce 2010 přispěli k udržení a rozšíření činnosti našich obcí a k obraně dobrého jména Státu Izrael. A také všem, kdo se postavili slovem i skutkem proti snahám oživit přízrak antisemitismu a rasové nenávisti.

Jiří Daníček

POSLÁNÍ FŽO

(ze Statutu FŽO)

Federace židovských obcí v České republice (dále jen FŽO) je organizací, sdružující židovské obce (dále jen ŽO) a přidružené židovské organizace. FŽO sdružuje ŽO, které se hlásí k ortodoxnímu, konzervativnímu nebo reformnímu (liberálnímu) směru judaismu.

FŽO zastupuje českou židovskou pospolitost, představovanou ŽO a organizacemi v ní sdruženými. Jejich jménem působí a vystupuje jako jednotné společenství v rámci České republiky i vůči zahraničí, a to jak v jednáních s příslušnými orgány a institucemi, tak i na veřejnosti a v médiích.

FŽO koordinuje činnost ŽO zejména ve věcech náboženských, sociálních, vzdělávacích a kulturních. Jedná v těchto věcech s orgány státní správy, samosprávy, případně s dalšími institucemi v České republice.

FŽO jedná a spolupracuje se zahraničními institucemi a organizacemi.

FŽO aktivně brání židovskou pospolitost proti všem projevům antisemitismu, rasismu, xenofobie, fašismu či jakékoliv diskriminace. FŽO chrání památku židovských obětí.

FŽO pečuje o židovské památky na území ČR, pokud o ně nepečují ŽO nebo jiné instituce.

Činnost FŽO je financována z dotací, darů a dalších příjmů.

FŽO má samostatnou právní subjektivitu dle zákona č. 3/2002 Sb. v platném znění.

Sídlem FŽO je Praha.

Orgány FŽO jsou: Rada FŽO, Prezidium, předseda FŽO, vrchní zemský rabín a Revizní komise FŽO.

ORGÁNY FŽO V ROCE 2010

Nejvyšším orgánem FŽO je **Rada FŽO**, která rozhoduje o všech zásadních záležitostech. Členy Rady FŽO jsou zástupci Židovských obcí, zvolení volebním shromážděním členů ŽO podle stanoveného klíče a podle platného volebního řádu dané obce, a předsedové nebo pověřeni zástupci přidružených organizací. Funkční období Rady je čtyřleté (2008-2012).

Užší vedení tvoří **předseda FŽO** a 7 místopředsedů (**Prezidium FŽO** – viz dále). Kontrolní činností se zabývá **Revizní komise FŽO**.

Při FŽO působí **Vrchní zemský rabinát**. V roce 2010 v něm pracovali: vrchní zemský rabín Efraim Karol Sidon, rabín Moše Chajim Koller, dva kantoři, jeden kantor-učitel, vedoucí vrchního rabinátu a sekretářka.

Výkonný aparát FŽO měl v roce 2010 pět stálých zaměstnanců (tajemník, vedoucí sekretariátu, asistentka, ekonomka a administrativní pracovnice, která zároveň pracuje s kartotékou deportovaných osob z období šoa).

FŽO vydává měsíčník **Roš Chodeš**. Redakce, která také zajišťuje také vydávání židovského kalendáře (luachu) a Židovské ročenky, je samostatným oddělením FŽO. Působí v ní tři redaktoři (jeden na půl úvazku) a administrativní pracovnice, která také zajišťuje výtvarné řešení časopisu.

RADA FŽO

V roce 2010 se uskutečnila čtyři pravidelná zasedání Rady FŽO. Vedle běžných témat se projednávaly zejména projekt Revitalizace židovských památek z prostředků EU, zřízení Židovské tiskové informační agentury, rozdělení daru Židovského muzea v Praze a rozpočet FŽO.

PREZIDIUM FŽO

Prezidium FŽO na základě voleb z prosince 2008 pracovalo v tomto složení v tomto složení:

předseda:	Jiří Daníček
místopředsedové:	Eva Fantová, Pavel Fried, Peter Györi, Michael Lichtenstein, Jiří Löwy, Jan Munk, Petr Papoušek
vrchní zemský rabín:	Efraim Karol Sidon
tajemník:	Tomáš Kraus

Jako host se schůzi Prezidia účastnil předseda Revizní komise FŽO Jiří Süß.

V roce 2010 se uskutečnilo 7 řádných zasedání Prezidia FŽO. Prezidium se na svých zasedáních zabývalo přípravami Rady a uskutečňováním jejích závěrů. Vedle témat, kterými se zabývala Rada (viz výše), věnovalo Prezidium pozornost i otázkám projevů antisemitismu, přípravě projektů, zejména projektu Revitalizace židovských památek, náboženským a vzdělávacím projektům, jakož i přípravou rozpočtu FŽO. Prezidium bylo pravidelně informováno o práci sekretariátu, významných akcích, na nichž se jednotliví členové Prezidia podíleli, o významných návštěvách a jednáních.

REVIZNÍ KOMISE FŽO

Revizní komise FŽO (dále RK FŽO) se zabývala především kontrolou rozpočtu FŽO a čerpáním daru ŽMP.

INSTITUCE ZALOŽENÉ FŽO NEBO SE ZASTOUPENÍM FŽO

Židovské muzeum v Praze

Židovské muzeum v Praze je sdružením právnických osob, jehož zřizovateli jsou FŽO a Ministerstvo kultury ČR. Ve Správní radě ŽMP působili dva zástupci FŽO, Jan Munk a Jiří Daníček, v dozorčí radě ing. V. Látal. ŽMP vydává samostatné výroční zprávy (www.jewishmuseum.cz).

Nadační fond obětem holocaustu

V devítičlenné správní radě Nadačního fondu obětem holocaustu působilo pět zástupců FŽO. V dozorčí radě NFOH má FŽO dva zástupce. Mimo tohoto přímého zastoupení FŽO v orgánech NFOH se společného zasedání Správní a Dozorčí rady účastní zástupce FŽO. NFOH vydává výroční zprávy o své činnosti, které jsou veřejně přístupné (www.fondholocaust.cz).

Nadační fond Zecher na záchranu židovských památek

FŽO je zřizovatelem fondu, zabývajícího se rekonstrukcí některých židovských památek, které původně nebyly v majetku židovských obcí ani FŽO. Nadační fond Zecher vydává samostatné výroční zprávy (dostupné na www.fzo.cz).

Nakladatelství Sefer

FŽO je zakladatelem nakladatelství Sefer, které má formu s. r. o. a vydává a rozšiřuje neperiodické

publikace zaměřené na židovskou tematiku. Vydané knihy na webových stránkách www.sefer.cz
Samostatná výroční zpráva je k dispozici na webových stránkách FŽO (www.fzo.cz).

Nadační fond Leo Baeck Terezín

NF má za úkol zajistit vzdělávací programy v Terezíně, které by byly přístupné zejména zahraničním studentům. Předsedou správní rady je **Karl Vogel**, bývalý berlínský politik SPD, vedle FŽO je ve SR zastoupena i ŽO Teplice. NF je partnerem společného projektu města Terezín a Ústeckého kraje na revitalizaci města. NF vydává vlastní výroční zprávy.

SPOLUPRÁCE FŽO SE ZAHRANIČNÍMI INSTITUCEMI

Na základě asociační dohody FŽO úzce spolupracuje s Americkým židovským výborem (**American Jewish Committee – AJC**), zejména s jeho ředitelem pro mezinárodní záležitosti rabínem **Andrew Bakerem**, který byl jmenován do funkce velvyslance OBSE pro otázky antisemitismu.

FŽO je členem Světového židovského kongresu (**World Jewish Congress – WJC**). V roce 2009 byl jeho viceprezidentem zvolen dr. Tomáš Kraus, tajemník FŽO, který v této funkci působil i v roce 2010. FŽO je zároveň členem Evropského židovského kongresu (**European Jewish Congress – EJC**), do jehož exekutivy byl dr. Kraus zvolen již v roce 2007, od roku 2009 zde působí rovněž jako viceprezident.

FŽO je dále zastoupena v Evropském židovském fondu (**European Jewish Fund – EJF**), který si vzal za úkol podporovat drobnější projekty evropských židovských obcí, zejména v oblasti vzdělávání.

FŽO byla také členem Evropské rady židovských obcí (**European Council of Jewish Communities – ECJC**). Koncem roku 2010 se však dostala tato instituce do krizové situace, kdy došlo k pokusu o nedemokratické jmenování nového předsedy. FŽO proto – spolu s většinou členských organizací - dočasně z ECJC vystoupila.

Stálým zahraničním partnerem FŽO je organizace **The American Jewish Joint Distribution Committee** (JDC nebo Joint), která v České republice podporuje vzdělávací a sociální programy ŽO, kulturní činnost židovských spolků a přispěla v roce 2010 i na kurzy kantorského zpěvu, které vedl rabín Michael Dushinsky. Zástupcem AJJDC pro ČR byl v roce 2010 Yechiel Bar-Chaim, který však koncem roku ohlásil ukončení svého působení. Od příštího roku jej nahradí Mario Izcovich. Joint se v r. 2010 podílel mj. i na financování série seminářů s názvem „Diskuse v Maislovce“, kdy se na různá témata setkávali nejrůznější odborníci a diskutovali zejména o problematice židovských komunit, Izraele atd.

V listopadu se v Praze konalo pracovní zasedání exekutivy **Conference on Jewish Material Claims Against Germany** (Claims Conference). Termín byl zvolen bez konzultace s FŽO a dalšími českými organizacemi, vzhledem k nepřítomnosti většiny představitelů FŽO v ČR byly časové možnosti na projednání vzájemné spolupráce na různých projektech omezeny.

Zástupci FŽO dále působí ve Správní radě slovenské **Nadace EZRA**, která vznikla v souvislosti s vrácením části slovenského židovského zlata, uloupeného nacistickým režimem, a po válce uloženého v Státní bance Československé (posléze v České národní bance). V souvislosti se změnami v personálním obsazení vedení slovenského Ústředního svazu židovských náboženských obcí (ÚZZNO) došlo i k personální obměně členů SR a DR Nadace EZRA.

FŽO je v pravidelném kontaktu se zastupitelskými úřady USA, Kanady, SRN, Rakouska, Francie,

Itálie, Nizozemí, Belgie, Polsko, Rumunsko, Slovensko a dalších zemí. Nejintenzivnější pracovní vztah má FŽO samozřejmě s **velvyslanectvím Státu Izrael**. V roce 2010 probíhala velmi úzká spolupráce s velvyslancem JE **Yaakovem Levym**, s jeho zástupcem a dalšími pracovníky ambasády. Předseda FŽO, tajemník a členové Prezidia, jakož i předsedové obcí a dalších židovských institucí jsou zváni na akce pořádané velvyslanectvím nebo za jeho podpory, FŽO je pravidelně informována o situaci v Izraeli a podílí se na přípravě a organizaci významných návštěv a kulturních akcí. Zástupci FŽO jsou často žádáni ze strany médií, aby komentovali situaci v Izraeli.

V roce 2010 se konalo několik významných společenských a kulturních akcí, připomínajících výročí 20 let od obnovení diplomatických vztahů mezi Československem a Izraelem. Při této příležitosti navštívil Prahu i bývalý ministr zahraničí **Moše Ahrens**, který v r.1990 příslušnou mezistátní dohodu – spolu s tehdejším československým ministrem zahraničí Jiřím Dienstbierem – podepisoval.

V roce 2010 se dále prohloubila i spolupráce se zastupitelským úřadem ČR v Izraeli a jeho velvyslancem **Tomášem Pojarem**.

FŽO nadále spolupracuje s **Jewish Agency for Israel (Sochnut)** a s Židovským národním fondem (**KKL**). Koncem r. 2010 se společnými silami, včetně příspěví dalších organizací jako např. **B'nei B'rith**, podařilo získat významnou finanční částku na obnovu lesního porostu na pohoří Karmel, který byl zdevastován rozsáhlým požárem počátkem prosince.

Novou aktivitou FŽO v r. 2010 byla účast na činnosti **Česko-izraelské obchodní komory**, působící v ČR, jakož i jejího protějšku, **Izraelsko-české obchodní komory**, působící v Izraeli.

FŽO dále spolupracuje s **Zentralrat der Juden in Deutschland** (Ústřední rada Židů v Německu), s její dosavadní předsedkyní Charlotte Knobloch i s jejím nástupcem Dieterem Graumannem, jakož i s generálním tajemníkem Stephanem Kramerem. FŽO je v pracovním styku i s obdobnými střečovými židovskými organizacemi i v dalších evropských zemích.

Pravidelná jednání a společné akce se uskutečňují také ve spolupráci s německými nadacemi **Konrad-Adenauer-Stiftung**, **Friedrich-Ebert-Stiftung**, **Friedrich-Naumann-Stiftung**, **Heinrich-Böll Stiftung**, jakož i s **Goethe Institutem**. FŽO se účastní i akcí Rakouského kulturního institutu.

FŽO se dále účastní akcí **České společnosti přátel Izraele** a dlouhodobě spolupracuje s **Mezinárodním křesťanským velvyslanectvím Jeruzalém (ICEJ)**, podílí se na přípravě každoroční akce „Všichni jsme lidi“, která je zahájena pochodem proti antisemitismu a v jejímž rámci je veřejnost seznámena se zprávou o stavu antisemitismu za uplynulý rok (viz příloha).

FŽO se též oficiálně účastní práce The Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research (Výkonné sdružení pro mezinárodní spolupráci v oblasti vzdělávání, připomínky a bádání o holocaustu - **ITF**), složeného ze zástupců vlád a nevládních organizací dvaceti čtyř evropských zemí. FŽO v roce 2010 nadále zastupoval Petr Papoušek, člen Prezidia FŽO. ČR v ITF zastupuje rovněž ředitel Památníku Terezín Jan Munk, který je také členem Prezidia FŽO.

FŽO dále spolupracuje s významnou vzdělávací institucí **ORT**, která se zaměřuje na aplikaci nových technologií zejména ve výukovém procesu a díky spolupráci s FŽO dodala počítačové vybavení Lauderovým školám při ŽO Praha.

Z mnoha institucí v Izraeli, s nimiž FŽO jedná či spolupracuje, je třeba zmínit především

Hitachdut Jocei Czechoslovakia, sdružení bývalých československých občanů, jehož dlouholetým předsedou je pan Nathan Steiner. Zástupci FŽO a ÚZZNO se zúčastnili v květnu jejího pietního shromáždění u památníku obětí šoa v „Československém lese“ u Jeruzaléma.

SPOLUPRÁCE S DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

Vláda ČR

V závěru roku proběhlo krátké setkání s **premiérem Petrem Nečasem**, jehož se účastnil arcibiskup Dominik Duka, předseda Ekumenické rady církví Joel Ruml a tajemník FŽO Tomáš Kraus. Předmětem rozhovoru byl vztah státu a církví a náboženských společností a možnosti nápravy některých majetkových křivd.

Zástupce FŽO se účastní pravidelných zasedání **Rady vlády pro národnostní menšiny**. FŽO se ke statutu zástupce národnostní menšiny nikdy nepřihlásila, práce Rady se účastní pouze jako „stálý host“.

Z iniciativy **Úřadu vlády České republiky** byla 14. října na nádražní budově v Bohušovicích odhalena pamětní deska, připomínající statečné chování Karla Košvance, zaměstnance dráhy, který pomáhal vězňům terezínského ghetta, zejména rodině paní Evy Roubíčkové. Na realizaci desky se podílela FŽO, České dráhy a Památník Terezín.

Ministerstvo kultury

FŽO je v pracovním styku s odborem církví a náboženských společností, mimo to však konzultuje některé projekty s dalšími odbory, zejména s těmi, které se zabývají památkovou péčí.

Ministerstvo vnitra

Při MV ČR byl vytvořen poradní orgán s pracovním názvem „Task Force“, který se zabývá projevy extremismu a neonacismu. FŽO se, vedle dalších organizací a aktivistů, podílí na jeho práci.

Česká televize

FŽO a její sekretariát jsou často žádáni médii o spolupráci na přípravě zpravodajských či dokumentárních programů. V r. 2010 to byl mj. film „**Dům se zelenou střechou**“ režisérky Blanky Závitkové, který se zabývá osudy dvou žen - Isa Engelmanová se narodila v Indii německým rodičům, dětství ale prožila v Liberci, stejně jako Edita Weitzenová, která patří k hrstce původních židovských obyvatel, kteří přežili šoa a do rodného města se vrátili. Film je jakýmsi dvojportrétem těchto žen, líčí jejich osudy v dobových historických souvislostech, ale také to jak k sobě navzájem nacházejí cestu. S realizací filmu pomohla FŽO, na jeho financování se mj. podíleli i Nadační fond obětem holocaustu, Nadace Židovské obce v Praze a Židovská obec Liberec. Pro pamětníky a přátele je pak milou vzpomínkou na pana Jindřicha Weitzena, dlouholetého duchovního liberecké Židovské obce.

Režisér Pavel Křemen natočil dokument „**Nikomu jsem neublížil**“ o problematice StB, režisérka Šárka Maixnerová-Horáková se v cyklu dokumentů „**Přísně tajné vraždy**“ vrátila k případu Charlese Jordana a režisér Jiří Střecha natočil v rámci cyklu „**13. komnata**“ dokument o prof. Valtru Komárkovi a scénárista a režisér Matěj Mináč dotáčil ve spolupráci s FŽO a ŽO Praha záběry do svého filmu „**Nickyho rodina**“, jehož slavnostní premiéra se konala za přítomnosti Sira Wintona v lednu 2011.

Terezín

Vedle dlouhodobé spolupráce na projektech **Památníku Terezín** se FŽO zapojila i do dalších akcí, které mají za úkol připomínat památku obětí šoa, poskytnout prostor vzdělávacím programům a v neposlední řadě napomoci oživení města a regionu. Tyto záměry jsou realizovány ve spolupráci s **městem Terezín**, **Nadací Terezín** a dalšími institucemi. V r. 2010 se podařilo městu Terezín a Ústeckému kraji získat grant na revitalizaci města z prostředků EU. Jednotlivé záměry byly vždy konzultovány s FŽO a s institucemi, v nich je FŽO zastoupena. Zejména se jedná o „**Nadační fond Leo Baeck**“.

Dr.Munk a dr.Kraus se dále účastnili aktivit „**Institutu Raphaela Schächtera**“ a „**Nadace Defiant Requiem**“. Obě instituce vznikly z iniciativy amerického dirigenta **Murryho Sidlina**. Institut v červnu uspořádal v Terezíně několikadenní „Hudební akademii“, která byla věnována odkazu terezínských hudebních skladatelů. Série přednášek a seminářů se zúčastnili převážně frekventanti z USA. V říjnu bylo ve washingtonském „Kennedy Centru“ předvedeno představení „Defiant Requiem“, které navazuje na nastudování tohoto díla terezínskými vězni pod vedením Raphaela Schächtera. Koncert se setkal s velkým ohlasem v politických, kulturních a náboženských kruzích USA.

Ostatní

FŽO se účastnila přípravy a realizace projektu **Winton Train**, který v r. 2009 připomněl jízdou historické vlakové soupravy na trati Praha – Londýn záchranu židovských dětí z okupovaného Československa, kterou organizoval Nicholas Winton. V roce 2010 se konaly další významné akce, které na tento projekt navázaly, mj. oslava 101. narozenin Sira Nicholase.

Ve spolupráci s **Česko-německým fondem budoucnosti** a s **Českým svazem bojovníků za svobodu** bylo dohodnuto použití zbylých finančních prostředků z tzv. Sociálního projektu, uzavřeného již v r. 2008.

FŽO přispěla jako každoročně k pořádání hudebního festivalu **Boskovice 2010**, který má za úkol mj. oživit zdejší bývalou židovskou čtvrť.

Politické, kulturní a společenské akce

FŽO uspořádala 27. ledna 2010 již po šesté slavnostní setkání přeživších u příležitosti **Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti** v prostorách Senátu Parlamentu ČR. Vzpomínkový akt se konal pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu ČR Přemysla Sobotky za účasti velvyslanců, politiků, kulturních a náboženských osobností a zástupců všech židovských organizací.

V lednu 2010 se z iniciativy FŽO konala **prezentace židovských památek ČR**, pořádaná Ligou pro cestovní ruch v pražském hotelu Clarion.

FŽO se podílela na některých akcích, připomínajících 150 let od narození **Gustava Mahlera** a účastnila se vzpomínkových slavností, pořádaných Státní operou Praha k připomínce sta let od úmrtí **Angelo Neumanna**, významného impresária a zakladatele Nového německého divadla v Praze.

Restituce

FŽO a její představitelé a pracovníci i nadále zodpovídali řadu dotazů z domova a ze zahraničí k možnostem restitucí bývalého židovského majetku. Velmi úzká spolupráce v této oblasti pokračovala s **Centrem pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí**

2. světové války při Ústavu soudobých dějin Akademie věd ČR, v.v.i.

Evropský institut odkazu šoa

FŽO se účastnila založení Evropského institutu odkazu šoa (European Shoah Legacy Institute – **ESLI**), který byl přímým výsledkem Mezinárodní konference o problematice majetku obětí holocaustu (HEA – Holocaust Era Assets), která se konala v r. 2009 v rámci evropského předsednictví ČR. ESLI byl založen a financován Ministerstvem zahraničních věcí ČR, FŽO má zastoupení v jeho správní a dozorčí radě. ESLI vydává vlastní výroční zprávy. Na tomto místě však lze konstatovat, že jeho činnost se v roce 2010 nerozvinula v předpokládaném rozsahu, mj. vzhledem ke změně na postu jeho ředitele.

Směrnice a nejlepší postupy pro odškodnění

V návaznosti na „Terezínskou deklaraci“ a další výstupy z konference HEA (Holocaust Era Assets), pořádanou v rámci českého předsednictví EU v r. 2009, probíhala od počátku roku 2010 na mezinárodní úrovni diplomatická jednání nad dokumentem, který by vytvořil vhodný rámec pro vydávání židovského majetku, který nebyl ani po pětadesáti letech od skončení druhé světové války stále navrácen svým původním majitelům nebo jejich dědicům. V polovině května se pak sešli zástupci některých zemí v Praze k prvnímu kolu jednání o návrhu závěrečného dokumentu. Dohodli základní principy a klíčové formulace s tím, že druhé, finální kolo proběhne opět v Praze ve dnech 8. a 9. června. Mezinárodní konference, která v těchto dnech následovala, se zúčastnili zástupci 46 zemí. Jednání vedl bývalý velvyslanec USA v EU a náměstek ministryně zahraničí **Stuart Eizenstat**. Výsledným dokumentem pracovního jednání, které organizovalo Ministerstvo zahraničí ČR jsou „Směrnice a nejlepší postupy“ (Guidelines and Best Practices), které doporučují státům, jak se v legislativní a věcné rovině vypořádat s nároky obětí šoa. (Závěrečný dokument v příloze v anglické verzi)

Majetkové narovnání

FŽO se významně podílela na přípravách řešení majetkového narovnání mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi. Návrh příslušného zákona byl připraven již v r. 2008, v r. 2010 byla obnovena myšlenka na jeho realizaci. V této věci spolupracovala FŽO s Českou biskupskou konferencí, představenými vyšších řeholních řádů, jakož i s Ekumenickou radou církví. Problematika by měla být řešena v roce 2011.

Odškodnění

FŽO poskytovala v průběhu roku 2010 i nadále informace k odškodnění obětí šoa (z prostředků **Claims Conference, Ghetto-Rente**, projekt Maďarský zlatý vlak – **HGT** aj.), realizovaných v ČR a v zahraničí. Zprostředkovala kontakt kanceláře Claims Conference v Tel Avivu s přeživšími a distribuovala finance z Fondu HGT.

Náboženské záležitosti

Vrchní zemský rabín **Efraim Karol Sidon** navštěvoval mimopražské židovské obce, přednesl modlitbu během národní tryzny v Terezině a účastnil se dalších akcí .

Sekretariát FŽO zajišťoval jako každoročně dodávku macesů na svátky Pesach, *arba minim* a *lulavy* pro svátek Sukot a další náboženské potřeby, které byly distribuovány židovským obcím.

FŽO organizovala společně s **Nadačním fondem obětí holocaustu** vzdělávací seminář „Židovské památky a pohřební rituály“, určený zejména pro pracovníky a spolupracovníky židovských komunit.

V rámci FŽO pokračoval **kurz kantorského zpěvu** a vedení bohoslužeb, který vedl rabín Michael Dushinsky.

V dubnu se zástupci FŽO účastnili slavnostní intronizace nového pražského arcibiskupa **Dominika Duky** v chrámu sv. Víta.

FŽO se účastní jednání **Ekumenické rady církví** jako pozorovatel, je pravidelně informována o její činnosti, podle možností se účastní i zasedání jejího Řídícího výboru. Dr. Kraus se účastnil práce komise pro média a pro mezináboženský dialog.

FŽO se podílela na přípravě a realizaci IX. ročníku festivalu „**Tichý hlas pro Svatou zemi**“, pořádaným v červnu římskokatolickou farností Roztoky v Libčicích nad Vltavou.

Antisemitismus

FŽO se podílela na činnosti **Fóra proti antisemitismu (FPA)**, které monitorovalo veškeré projevy antisemitismu, ale i rasismu a xenofobie v ČR. Každoročně vydávalo FPA vlastní výroční zprávu. Za rok 2010 byla vydána zpráva v jiné podobě, a sice pouze jako zpráva Židovské obce v Praze. (viz příloha).

Počátkem roku byla zveřejněna zpráva o výzkumu veřejného mínění, zpracovaného agenturou **Factum Invenio**, která se zaměřila na postoje obyvatel ČR k židovské komunitě a k Izraeli. Zpráva vyzněla velmi pozitivně.

Významné zahraniční návštěvy

Gert Weisskirchen – poslanec německého Spolkového sněmu a bývalý velvyslanec Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) pro otázky antisemitismu

American Friends of the Hebrew University

Velvyslanec Stuart Eizenstat, americký zmocněnec pro otázky holocaustu

Rabín Joel Osseran, World Union for Progressive Judaism

Kongresmanka Allyson Schwartz, Sněmovna reprezentantů USA (D – Pennsylvania)

Ruth Bondyová – česko-izraelská spisovatelka a překladatelka

Avigdor Liebermann, ministr zahraničí státu Izrael

Madeleine Albright, bývalá ministryně zahraničí USA

Douglas Davidson, zástupce ministerstva zahraničních věcí USA pro otázky holocaustu

Horst Seehofer, bavorský ministerský předseda

Zahraniční cesty

Leden *Osvětim* 65. výročí osvobození koncentračního tábora

Březen *Berlin* AJC - Symposium „Jewish Dimension 1989/1990“

Londýn zasedání výkonného výboru Evropského židovského kongresu

Duben	<i>Washington</i>	104. výroční konference Amerického židovského výboru (AJC)
Květen	<i>Jerusalem</i>	Hitachdut Jocei Czechoslovakia, pietní shromáždění
	<i>Tel Aviv</i>	zasedání výkonného výboru Evropského židovského kongresu
Červen	<i>Londýn</i>	Letní akademie kantorského zpěvu
Červenec	<i>Tel Aviv</i>	zasedání International Task Force
Říjen	<i>Washington</i>	provedení „Defiant Requiem,“ v Kennedy Centru
	<i>Londýn</i>	konference World Confederation of Jewish Community Centers
	<i>Vídeň</i>	seminář Sothebys´ k problematice uloupeného majetku obětí šoa
Listopad	<i>Brusel</i>	prezentace FŽO a EJC v zemích V 4 (Visegrád)
Prosinec	<i>Haifa</i>	zasedání ITF
	<i>Paříž</i>	zasedání výkonného výboru Evropského židovského kongresu

PROJEKTY FŽO

Sociální oblast

Projekt „Pracovní skupina sociálních pracovníků mimopražských židovských obcí“

Rok 2010 byl závěrečným rokem dlouhodobého projektu FŽO, zaměřeného na vzdělávání a odborného vedení sociálních pracovníků v mimopražských židovských obcích. V roce 2010 se uskutečnily 3 pracovní schůzky. Bylo konstatováno, že nadále budou setkání sociálních pracovníků probíhat dle potřeby. Organizováním těchto schůzek se bude zabývat Nadační fond obětem holocaustu, který z větší části činnost sociálních pracovníků finančně podporuje.

Domov sociální péče Hagibor

Pro klienty z mimopražských ŽO, kteří již nejsou schopni zůstat v domácnosti s pomocí asistentů, bylo Federací židovských obcí zajištěno v Domově sociální péče Hagibor 5 lůžek.

Péče o památky

Dlouhodobý projekt postupné rekonstrukce, obnovy a zachování movitých a nemovitých židovských památek na území ČR, které jsou v majetku FŽO

V r. 2010 se uskutečnila v pořadí již devátá etapa dlouhodobého projektu FŽO v ČR, zaměřeného na záchranu a postupnou obnovu rozsáhlého souboru vybraných židovských památek. Tento projekt se v souladu s předem stanovenými a schválenými pravidly týká především objektů, které se nacházejí v územní působnosti mimopražských židovských obcí, jsou v majetku FŽO a jejich obnova nemohla být z důvodu nedostatku financí prováděna již dříve. Řada z nich je i přes provedení úvodních záchranných prací stále ještě v nedobré a s ohledem na svůj význam i značně nedůstojném stavu.

Stav židovských památek je v určitých oblastech ČR (zejména v severních a západních Čechách) ovlivněn podstatně horší výchozí situací (násilné devastace způsobené nacisty, později vandaly, zloději a nezřídkou i úřady) a velmi sporadickou existencí jakýchkoli, byť třeba jen skromných pokusů o údržbu a opravy. Památky, jejichž obnova je v rámci tohoto projektu od r. 2002 prováděna, vybraly jednotlivé židovské obce na základě svých dobrovolných rozhodnutí a pro usnadnění dalšího postupu je darovacími smlouvami vlastnický převodly na FŽO. Do dnešního dne tak již bylo převzato **93** židovských hřbitovů, **10** synagog a **3** obecní domy. Převod některých dalších objektů byl dále projednáván, jednalo se především o hřbitovy ve vlastnictví měst, obcí,

nebo subjektů zřizovaných státem. Organizací vlastních prací, jejich zajišťováním a vším potřebným, co s tím souvisí, je podobně jako v případě objektů Židovské obce v Praze pověřena **a.s. Matana**.

Konkrétní program každoroční činnosti je stanovován na základě priorit, mezi které patří především památková hodnota jednotlivých objektů a jejich ohroženost z hlediska současného stavebního stavu, riziko dalšího zhoršování tohoto stavu v případě odkládání záchranných prací, ohroženost vandalismem a samozřejmě také možnosti financování z ostatních veřejných zdrojů (příspěvky z programů státní památkové péče, ostatní dary apod.).

V roce 2010 směřovalo z prostředků NFOH na opravy památek ve vlastnictví FŽO celkem 5.600 tis. Kč (o 0,2 mil. Kč méně než v r. 2009). Z toho 81 tis. Kč bylo určeno pro vlastní administraci a komisionář Matana, a.s. byl pověřen účelně využít částku 5.519 tis. Kč. Díky úsilí pracovníků správy budov a hřbitovů a.s. Matana se k této sumě podařilo z nejrůznějších dotací a grantů přidat dalších 2.514 tis. Kč (o 187 tis. Kč více než v r. 2009), což s ohledem na setrvalě nepříznivý vývoj v oblasti státních financí znamená mimořádně významný úspěch. Zároveň byl bezproblémově dodržen limit technickoorganizačních nákladů původně stanovený ve výši 671 tis. Kč. V této oblasti bylo dokonce dosaženo úspory ve výši 38 tis. Kč, vytvořené snížením provozních nákladů kanceláře Matana - SBH. Skutečné čerpání správních nákladů tak v r. 2010 činilo pouhých 633 tis. Kč, což představuje jen 11,3 % z výše příspěvku NFOH (10,9 v r. 2009) a 7,5 % z celkových nákladů projektu (7,2 % v r. 2009).

Rozpočtovaná částka 8.114 tis. Kč (5.600 + 2.514) byla při skutečném plnění plánu překročena o 277 tis. Kč (o 3,4 %), které byly uhrazeny z příjmů projektu a z vlastních prostředků FŽO. K této skutečnosti došlo z mimořádných důvodů (nutnost dodržet podmínky kofinancování dotací, nečekané události - havarijní opravy zdí, pády stromů apod.).

Významnější práce obnovy se v r. 2010 uskutečnily celkem na 86 hřbitovech a 2 synagogách, přičemž k těm nejpodstatnějším patřily např. další etapy prací souvisejících se záchranou hřbitovních areálů v Batelově, Lošticích, Ivanovicích na Hané, Kolinci, Kožlanech, Krnově, Podivíně, Radouni u Štětí, Roudnici nad Labem, Stržběře a Úštěku. Mezi dalšími lze jmenovitě uvést např. židovské hřbitovy v Budyni nad Ohří, Hlučíně, Moravském Krumlově (oprava hřbitovních zdí), v Bučovicích, Dambořicích, Loučimi, Pohořelicích, Slavkově, Tachově, Třešti (oprava, konzervace a restaurování náhrobků), Podivíně, Prostějově, Radouni u Štětí a Uherském Brodě (oprava hřbitovních budov). Na těchto i na většině ostatních hřbitovů pak samozřejmě zároveň probíhala základní celoroční údržba spočívající v ostraze, drobných opravách hřbitovních objektů, ošetřování stromů a v průběžném odstraňování nevhodné vegetace a odpadů.

Za události zajímavé, pokud se týká architektury, nebo uměleckého řemesla, lze kromě spolupráce na přípravné fázi projektu Revitalizace upozornit např. na restaurování historicky cenných náhrobků na hřbitovech v Kožlanech, Kolinci, Lošticích, Roudnici nad Labem, na restaurování šlechtického erbu průmyslového podnikatele Davida Gutmanna v průčelí obřadní síně v Tovačově (1889 - arch. Max Fleischer), na vyzvedávání nacisty odcizených a zasypaných náhrobků v Bečově nad Teplou, spolupráci s **Rothschild Foundation** v rámci dlouhodobého projektu dokumentace epitafů a některé další.

Uvedené údaje zcela jasně a přesvědčivě dokládají, že projekt obnovy židovských památek FŽO v ČR je více než smysluplný, úsporně a racionálně vedený a v plném rozsahu probíhá podle původních předpokladů.

Projekt Revitalizace židovských památek z IOP

Před vydáním rozhodnutí o přidělení dotace probíhala příprava na zahájení realizační fáze projektu. Rozhodnutí o přidělení dotace bylo podepsáno 7. dubna 2010 v Jičíně za účasti ministra kultury **Václava Riedlbaucha**.

Činnost Řídicího a realizačního týmu projektu

Řídicí tým projektu se scházel ve složení J. Daníček a J. Munk (za FŽO), M. Borges a J. Pacovský

(za ŽOP), M. Malá (za NFOH) a J. Kindermann (koordinátor).

Realizační tým pracoval ve složení Jan Kindermann (koordinátor), Gabriela Slezáková (účetní), Renata Bernatová (administrátor), Arno Pařík (odborný a památkový dozor), M. Svobodová (do 31. 7. 2010 hlavní manažer programových částí), Květa Svobodová (od 1. 8. 2010 manažer programových částí), Zuzana Bauerová (do 15. 8. 2010 metodik).

Finanční řízení a monitoring projektu

Za období roku 2010 bylo předloženo celkem 5 Oznámení o změnách projektu, které řeší přesun nerealizovaných činností a na ně navázaných finančních prostředků do dalších etap.

Monitorovací zpráva za sloučené etapy 1-3 (1. 2. 2007 – 30. 6. 2010) byla předložena k 30. 7. 2010 a Ministerstvem kultury byla schválena bez výhrad.

Monitorovací zpráva za etapu 4 (1. 7. 2010 - 30. 9. 2010) byla předložena k 29. 10. 2010 a Ministerstvem kultury byla schválena bez výhrad.

Fotodokumentace výchozího stavu objektů

Na základě požadavku Ministerstva kultury byl zdokumentován výchozí stav jednotlivých objektů. Fotodokumentaci realizoval Jiří Stach na základě smlouvy o dílo ze dne 30. 7. 2010. Celkem bylo zhotoveno 750 ks digitálních fotografií ze všech lokalit za cenu 74 000 Kč.

Výběrové řízení na generálního projektanta

Název veřejné zakázky: Revitalizace židovských památek v ČR – výběr generálního projektanta.

Vítězný uchazeč: Sdružení Atelier Soukup s.r.o. a Plzeňský projektový a architektonický ateliér s.r.o.

Příprava výběrových řízení pro další období

- VŘ na poskytovatele Expertní podpory dělená na tři části:
 - a) Zpracování libret tematických expozic.
 - b) Monitorování projektu, sledování finančního plánu, řízení rizik.
 - c) Zajištění právních služeb

- VŘ na technický dozor investor
- VŘ na generálního dodavatele stavby

PŘEHLED HOSPODAŘENÍ FŽO

Rozvaha k 31.12.2010 v tis. Kč

aktiva

položka	text	Stav k 31.12.2010
A.	Dlouhodobý majetek	23 849
A II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	27 932
A III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	495
A IV.	Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	-4 578
B.	Krátkodobý majetek celkem	9 968
B II.	Pohledávky celkem	824
B.III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	9 086
B.IV.	Jiná aktiva celkem	58
	Aktiva celkem	33 817

pasiva

položka	text	Stav k 31.12.2010
A.	Vlastní zdroje celkem	30 565
A.I.	Jmění celkem	30 448
A.II.	Výsledek hospodaření celkem	117
B.	Cizí zdroje celkem	3 252
B.II.	Dlouhodobé závazky celkem	241
B.III.	Krátkodobé závazky celkem	2 058
B.IV.	Jiná pasiva celkem	953
	Pasiva celkem	33 817

Výsledovka k 31.12.2010 v tis.Kč

položka	text	Stav k 31.12.2010
A.	Náklady	
A.I.	Spotřebované nákupy celkem	479
A.II.	Služby celkem	11 450
A.III.	Osobní náklady celkem	9 436
A.IV.	Daně a poplatky celkem	42
A.V.	Ostatní náklady celkem	12 007
A.VI.	Odpisy celkem	701
A.VII.	Poskytnuté příspěvky celkem	6 053
	Náklady celkem	40 168

B.	Výnosy	
B.I.	Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	646
B.IV.	Ostatní výnosy celkem	209
B.V.	Tržby z prodeje majetku	195
B.VI.	Přijaté příspěvky celkem	21 445
B.VII.	Provozní dotace celkem	18 264
	Výnosy celkem	40 759
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	591
D.	Výsledek hospodaření po zdaněním	591

V roce 2010 obdržela Federace židovských obcí v ČR dar za účelem péče o židovské kulturní dědictví v celkové výši 15.300.000,- Kč od Židovského muzea v Praze.

FŽO použila dar v souladu se smlouvou na účely kulturní, vzdělávací, publikační a na náboženskou činnost, na opravy, údržbu a technické zhodnocení vlastního majetku, na podporu vzdělávání a na činnosti propagující židovskou pospolitost v Čechách a na Moravě v rámci ČR i vůči zahraničí.

Na základě rozhodnutí Rady FŽO byla celková částka rozdělena následujícím způsobem:

5.999.995,- Kč bylo rozděleno mezi židovské obce a přidružené organizace,

9.300.005,- Kč bylo použito na aktivity a provoz Federace židovských obcí následovně:

Kulturní aktivity 10.000,- Kč

FŽO přispěla částkou 5.000 Kč. na charitativní koncert Nadačního fondu obětem holocaustu a

částkou 5.000,- na festival pro židovskou čtvrť Boskovice.

Vzdělávací činnost 150.000,- Kč

Na základě rozhodnutí komise složené se zástupců FŽM, ŽMP a České unie židovské mládeže přidělila FŽO stipendia čtyřem uchazečům, kteří se hlásili na studia v Izraeli.

Publikační činnost 2.906.000,- Kč

Z daru ŽMP byl hrazen veškerý provoz redakce Roš Chodeš, měsíčníku Federace židovských obcí, který je distribuován do celé ČR i do zahraničí.

Náboženská činnost 835.000,- Kč

FŽO hradila provoz kanceláře vrchního zemského rabinátu, jehož činnost je zaměřena na duchovní servis mimopražským židovským obcím. Vrchní rabinát má 4 stálé zaměstnance – vrchního zemského rabína, vedoucího vrchního rabinátu, rabína pro Moravu a sekretářku. Příležitostný servis vykonávali další nižší duchovní na DPP. Výjimečný je případ reformního rabína Kučery, česky mluvícího rabína, který dojíždí ze SRN a který slouží jako duchovní pro liberální ŽO Liberec a pro přidruženou organizaci Bejt Simcha. Jeho plat je plně hrazen z dotací MK ČR, FŽO z daru ŽMP přispívá na základě smlouvy s ŽO Liberec na jeho další výdaje, např. cestovné, ubytování, apod.

Údržba majetku 375.000,- Kč

Od roku 2002 probíhá **Dlouhodobý projekt postupné rekonstrukce, obnovy a zachování movitých a nemovitých židovských památek na území ČR, které jsou v majetku FŽO.** Tento projekt je financován především z příspěvku Nadačního fondu obětem holocaustu, dále z darů a dotací dalších státních i soukromých subjektů. V roce 2010 se FŽO podílela na financování tohoto projektu částkou 375.000,- Kč. V současné době spravuje FŽO **92** židovských hřbitovů, **10** synagog a **3** obecní domy.

Propagace židovské komunity 25.000,- Kč

FŽO pořádala společně se kanceláří Senátem ČR slavnostní shromáždění u příležitosti Dne památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti, které se konalo 27. ledna 2009 v prostorách Senátu ČR.

Provozní náklady 4.999.005,- Kč

Uvedená částka byla použita na vlastní provoz FŽO - mzdy, odvody, cestovné, nákup hmotného i nehmotného majetku, provoz rekreačního střediska FŽO v Krchlebech, členské poplatky mezinárodním židovským institucím, apod.

Přehled dotací a darů získaných pro projekt rekonstrukce a obnovy židovských památek

lokality	částka	dárce
Batelov	108.792,- Kč	kraj Vysočina
Batelov	80.000,- Kč	městys Batelov
Batelov	55.000,- Kč	ORP (= MK ČR)
Bučovice	20.000,- Kč	Jihomoravský kraj
Bučovice	51.000,- Kč	ORP
Dambořice	100.000,- Kč	ORP
Ivanovice	50.000,- Kč	město Ivanovice na Hané
Ivanovice	42.000,- Kč	ORP
Jihlava	50.000,- Kč	město Jihlava
Moravský Krumlov	40.000,- Kč	město Moravský Krumlov
Podivín	100.000,- Kč	město Podivín
Podivín	109.000,- Kč	ORP
Pohořelice	109.000,- Kč	ORP
Slavkov	50.000,- Kč	město Slavkov
Třešť	60.000,- Kč	ORP
Loštice	242.000,- Kč	Olomoucký kraj
Loštice	125.000,- Kč	ORP
Tovačov	25.000,- Kč	NŽOP
Radouň	200.000,- Kč	ORP
Radouň	278.000,- Kč	Ústecký kraj
Roudnice starý	50.000,- Kč	město Roudnice nad Labem
Roudnice starý	50.000,- Kč	MK ČR
Úštěk	225.000,- Kč	ORP
Kolinec	167.000,- Kč	ORP
Kožlany	84.000,- Kč	ORP
Loučim	29.387,- Kč	pojistné plnění
Stříbro	10.170,- Kč	pojistné plnění
dokumentace hřbitovů	50.000,- Kč	NŽOP

KONTAKTNÍ INFORMACE

Sídlo: Maiselova 18,
110 00 Praha 1
Tel.: 224 800 824, 224 800 585
Fax: 224 810 912

e-mail: sekretariat@fzo.cz
www.fzo.cz
Č. účtu: 1936511339/0800
IČO: 00438341

Příloha č. 1

Guidelines and Best Practices for the Restitution and Compensation of Immovable (Real) Property Confiscated or Otherwise Wrongfully Seized by the Nazis, Fascists and Their Collaborators during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945, Including the Period of World War II 9th June 2010

Preamble

In developing a consensus on these legally non-binding but morally important guidelines and best practices listed below for restitution and compensation of immovable (real) property, the participating states recognize that there are differing legal systems and that states act within the context of their own laws.

1. Recalling our joint commitment in the Terezin Declaration, which we incorporate by reference herein, including recognizing the importance of restitution and compensation of Holocaust (Shoah) related confiscations made during the Holocaust (Shoah) era between 1933-1945 and as its immediate consequence, to create by June 30, 2010, under the aegis of the European Shoah Legacy Institute, a set of legally non-binding but morally important guidelines and best practices for the restitution and compensation, where it has not been done, of immovable (real) property confiscated or otherwise wrongfully taken by the Nazis, Fascists and their collaborators during the Holocaust (Shoah) Era, and without prejudice to applicable international law and obligations;
2. Acknowledging the immeasurable damage done to Jewish individuals and communities as well as to other victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators when their private and communal immovable (real) property was confiscated;
3. Recognizing that only part of immovable (real) property confiscated during the Holocaust (Shoah) has been recovered or compensated;
4. Noting also that the protection of property rights is an essential component of a democratic society and the rule of law;
5. Mindful of the priority given in the Terezin Declaration to meeting the material and medical needs of Holocaust (Shoah) survivors and other victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators, and mindful that these needs may, inter alia, be met through the restitution and compensation of immovable (real) property; including the use of proceeds from heirless property;
6. Recognizing the State of Israel's special moral role as a home for the largest number of survivors of the Holocaust (Shoah);
7. Noting the recent 65th anniversary of the end of WWII and defeat of Nazism and the subsequent end of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators, we firmly believe that the formulation of the following guidelines and best practices marks a belated yet vital step in

partially redressing the terrible wrongdoing resulting from the Holocaust (Shoah), and will be of profound and lasting significance;

8. Noting that these guidelines and best practices do not relate to any measures taken with respect to immovable (real) property prior to 1933. Likewise noting that no new rights are created with respect to any claims against a property of a state outside its own territory;
9. Recognizing that for most Holocaust (Shoah) survivors and other victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators, their own and their families' private immovable (real) property represented the principle source of their personal worth in assets and that for most communities communal immovable (real) property constituted the bedrock of the communities' collective assets:

Criteria for Guidelines and Best Practices

We Participating States, in conformance with the Terezin Declaration, endorse the following guidelines and best practices for the restitution and compensation of immovable (real) property confiscated or otherwise wrongfully seized in the course of persecutions perpetrated by the Nazis, Fascists and their collaborators during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945, including the period of WWII, and as its immediate consequence. Countries may consider applying them as they develop their own national programs and legislation for addressing or revisiting the compensation and restitution of confiscated immovable (real) property. Our aim is especially to bring a measure of justice to Holocaust (Shoah) survivors as well as other victims of these persecutions, and their heirs during the period referenced above.

The following guidelines and best practices will also bring greater stability and value to immovable (real) property markets by assisting to settle and regularize property titles that are clouded or cloudable because of confiscations and other wrongful takings perpetrated during the Holocaust (Shoah) Era 1933-1945 and as its immediate consequence.

- a) Restitution and compensation laws should apply to immovable (real) property which was owned by (i) religious or communal organizations, or (ii) private individuals or legal persons and then subject to confiscation or other wrongful takings during the Holocaust (Shoah) Era between 1933-1945 and as its immediate consequence.
- b) In accordance with these guidelines and best practices, immovable (real) communal property is property owned by religious or communal organizations and includes buildings and land used for religious purposes, e.g. synagogues, churches cemeteries, and other immovable religious sites which should be restituted in proper order and protected from desecration or misuse, as well as buildings and land used for communal purposes, e.g. schools, hospitals, social institutions and youth camps, or for income generating purposes. Immovable (real) private property is property owned by private individuals or legal persons, who either themselves or through their families owned homes, buildings, apartments or land, or who had other legal property rights, recognized by national law as of the last date before the commencement of persecution by the Nazis, Fascists and their collaborators, in such properties.
- c) Restitution and compensation processes should recognize the lawful owner or holder of other legal property rights as listed in property record files as of the last date before the commencement of persecution against them by the Nazis, Fascists and their collaborators during the Holocaust (Shoah) era between 1933 and 1945 including the period of WWII.

- d) The property restitution and compensation processes, including the filing of claims, should be accessible, transparent, simple, expeditious, non-discriminatory, inter alia by encouraging solutions to overcome citizenship and residency requirements, and uniform throughout any given country. Restitution and compensation procedures should not be subject to burdensome or discriminatory costs for claimants.
- e) Claimants should have unfettered and free access to all relevant local, regional, and national archives, including those in other countries, required to confirm the right of ownership and other legal property rights to immovable (real) property of victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators.
- f) Decisions should be prompt and include a clear explanation of the ruling.
- g) Restitution of immovable (real) property should result in clear title to, not merely the use of, property belonging to victims and survivors of the Holocaust (Shoah) and their heir(s) as well as other victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators. If former owners or their heir(s) are provided with genuinely fair compensation in lieu of restitution *in rem*, the current holder's title should be assured and no longer be clouded by the above mentioned victims' claims against ownership.
- h) Restitution *in rem* is a preferred outcome, especially for publicly held property. When *in rem* restitution is not feasible or not possible without expropriating third persons' property, other acceptable solutions may include substituting property of equal value or paying genuinely fair and adequate compensation. Transfer of property title or payment of compensation should be **effected** promptly.
- i) Privatization programs should not compromise claimants' rights, including the right to claim property confiscated or otherwise wrongfully taken by the Nazi and Fascist regimes, and their collaborators during the Holocaust (Shoah) era between 1933 and 1945, including the period of WWII, and its immediate consequence. At the same time, restitution laws should provide protections for current good faith occupants of restituted property.
- j) States are encouraged to create solutions for the restitution and compensation of heirless or unclaimed property from victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators. Heirless property is property which was confiscated or otherwise taken from the original owners by the Nazis, Fascists and their collaborators and where the former owner died or dies intestate without leaving a spouse or relative entitled to his inheritance. The principles in Paragraph (i) should apply mutatis mutandis. From these properties, special funds may be allocated for the benefit of needy Holocaust (Shoah) survivors from the local community, irrespective of their country of residence. From such funds, down payments should be allocated at once for needy Holocaust (Shoah) survivors. Such funds, among others, may also be allocated for purposes of commemoration of destroyed communities and Holocaust (Shoah) education.
- k) States are encouraged to adopt property regimes and processes consistent with the Terezin Declaration and equivalent to these guidelines and best practices, and to take guidance from those states which have already done so, with respect to all victims of persecution by the Nazis, Fascists and their collaborators during the Holocaust (Shoah) era between 1933 and 1945, including the period of WWII, and as its immediate consequence. States may contact each other on matters related to the process of restitution and compensation of property, and the legal rights of their Jewish citizens and Holocaust (Shoah) survivors and other victims of persecution by Nazis, Fascists and their collaborators. States are encouraged

to exchange with each other their experiences in the areas of restitution and compensation of properties referenced under these guidelines and best practices.

- l) Foundations and other non-governmental organizations established jointly by local Jewish and non-Jewish communities and international groups, in particular the World Jewish Restitution Organization (WJRO), may assist claimants in the evaluation and preparation of claims and the management of restituted property confiscated or otherwise wrongfully seized by Nazis, Fascists and their collaborators and compensation payments with full transparency and accountability. States may also assist in the process of restitution and compensation of property without intervening in the judicial process of any other state.
- m) In order to review progress achieved on restitution and compensation of immovable (real) property, the European Shoah Legacy Institute will offer to host a conference in 2012.

Příloha č. 2

Zpráva o projevech antisemitismu za rok 2010

Zpráva o stavu antisemitismu v ČR za rok 2010

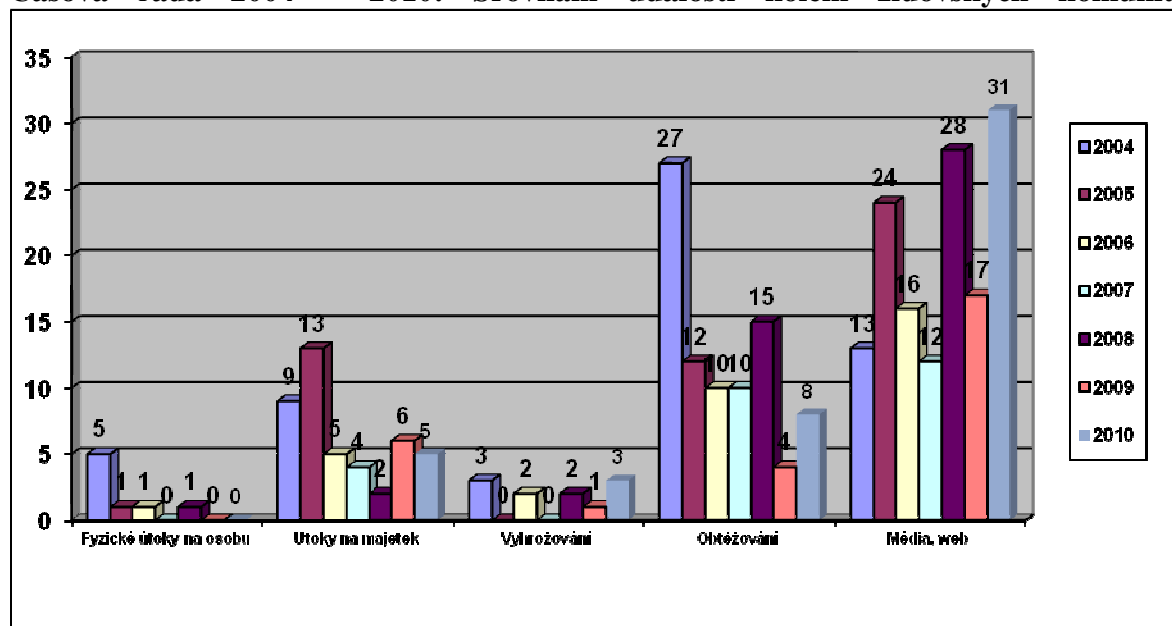
Zprávu připravuje ŽOP za pomoci dobrovolníků, jimž patří dík, za péči a úsilí, které této práci věnovali. V případě zájmu o více informací prosím kontaktujte ŽOP.

Česká společnost i její političtí představitelé se i nadále projevují jako Židům poměrně příznivě nakloněni.

Kladný vztah české veřejnosti k Židům potvrdila nejen obliba bývalého premiéra Jana Fischera, který se k židovství otevřeně přihlásil a jehož by si většina české společnosti přála za prezidenta, ale i jiný sociologický výzkum společnosti STEM. Ten také ukázal na pokračující fenomén protiromského sentimentu. Romové jsou častým námětem rasistických prohlášení českých občanů (všech sociálních vrstev), politických reprezentantů; článků na internetu, na sociální síti Facebook a nadále zůstávají jedním z hlavních témat DSSS.

Pozitivně hodnotíme i změnu přístupu většiny mainstreamových médií, která přestala poskytovat prostor na prezentaci pravicových extremistů. V souvislosti s akcí Flotila Svobody jsme však zaznamenali silnou vlnu kritiky Izraele, která nás překvapila svým antisemitským nádechem. Musíme ale podotknout, že vedle tohoto typu komentářů se také několik významných komentátorů společenského dění otevřeně postavilo na stranu Izraele.

Časová řada 2004 – 2010: Srovnání událostí kolem židovských komunit v ČR

Celkový počet evidovaných antisemitských incidentů v roce 2010 – 47. Z toho

- násilných incidentů na majetek – 5
- obtěžující chování - 11 (antisemitská hesla při demonstracích, emaily, výhrůžky apod.)
- literatura, média & internet – 31

Čeští pravicoví extremisté tradičně (a nutno podotknout v poměrně limitovaném množství) pokračují ve svých psaných výstupech v oživování konspiračních teorií o nadvládě Židů; zajímavé je dozajista i šíření anti-judaismu, který je obvykle spojován s křesťanstvím; Židé jsou označováni za původce všeho zla ve světě i v České republice. Nově se extremisté inspiroují v antisemitismu arabském, trendu zažívajícím velký vzestup v arabském světě. Zvýšenou aktivitu (ve psaných projevech anti Izraelských postojů) sledujeme v momentech dění na Blízkém Východě, např. Flotila Svobody. Extremisté vedle psané formy sdělení využívají prostředky internetových audio a video sdělení, často přebíraných z cizojazyčných zdrojů.

Všímáme si iniciativy D.O.S.T, jejíž petice¹ a kontroverzní prohlášení osob hlásících se k iniciativě při veřejných akcích hodnotíme jako prostředek pro prosazování neofašistických, šovinistických a xenofobních tendencí ve vysoké politice a ve veřejném prostoru.

Přesto, že iniciativa D.O.S.T existuje v ČR již čtyři roky, chápeme ji jako poměrně nebezpečný fenomén, nejen pro české Židy, ale pro celý demokratický vývoj ČR. Etablováním extremistů v politické straně, která se profiluje jako pro-národní a pro-rodinu (např. SSO) může vést k šíření extremistických postojů mezi širokou veřejností, jako se tomu stalo např. ve Francii (Le Pen) či v Rakousku (J. Haider). I nadále budeme tyto nenápadné proudy šíření extremismu bedlivě sledovat.

Rok 2010 nebyl dramaticky odlišný od roku předchozího. Nezaznamenali jsme nijak zvýšený počet pokusů o fyzické útoky a ani míra antisemitismu v ČR se nijak významně nenavýšila.

¹ Petice je umístěná na webu www.natia.cz Pro zajímavost, petici, ne překvapivě, podepsal i V. Stwora.